

А кога то убърнеме внимание си на баснословни тѣ наши народны пѣсни, на обшырни тѣ приказки и на съхранены тѣ въ тѣхъ имана какъ то: Змѣюе и Змѣици, Юди, (на Самскрѣтъ изыкъ *Юда* е равно съ наше Змѣй), Вили и Само-Вили, Горски Диви и Само-Диви, Вѣди и Злини, Вѣштици или Вѣштирици, Бродници или бродиашти ноштиж Злотворни духове, Выхрове и Выхрушки и др.; на баꙗныя та въ коимъ ся спомянуважъ и нѣкои си цѣлы значительны имана какъ то: *Опурѣ*, *Намѣтѣ*, *Нѣжитѣ*, *Уроки*, *Збѣйшта*, *Опала* и др.; на обшырни тѣ имъ съдѣржаныя въ кои то ся разласкѣва почти сичко то старо вѣрвание, какъ то н. п. за еднобожие то, отъ приказкѣ тѣ за *Длда Господя* и за *Златж Бабж*, а за двоебожие то отъ Бѣль Бога или Бѣлю и Бѣлинъ, Чѣрни Богъ или Чѣрнило, зли и добри духове и прѣдухранитѣльни тѣ срѣдства, кои то простонародие то употреблѣва и до днѣсь противъ тѣхъ, за умиление то или изгнение то имъ, чрѣзъ баꙗныя, кѣденыя и умываніе съ нѣкакви си познаты былки (трѣвы) и проч., кога то, казваме, убърниме внимание то си съ едно зрело разсаждение връху сички тѣ тыя, видиме дѣйствицѣ чи то Бѣлгарско старо вѣройсповѣданіе было твърдѣ развито и обѣма множество работы, кои то никакъ не принадлежжатъ европѣйскому миру.

Подирѣ такова едно кратко приглѣдваніе, естествено и отъ само себе си ся ражда вѣпроса: Когы и дѣ ся сѫ увѣли и установили тѣй-зи толкова обшырни вѣрваниа въ Бѣлгари тѣ? Да ли сѫ първобытно тѣхно изобрѣтение и измышленіе или сѫ гы заѣли отъ другы нѣкои си народы? Ако мѣтниме поглѣдъ си въ латинско то и грѣцко то баснословие, кои то сѫ познати за най-стары въ Европѣ и за *классици*, да кажеме тѣ, никакво разрѣшеніе не находиме на той-зи вѣпросъ; зашто то тии сѫ зѣли съвсѣмъ другы направленыя и никакво единство не показважъ съ наши тѣ. Нѣ ако обѣрниме поглѣда си въ Самскрѣты тѣ стары книги, въ Зандскы тѣ, въ записаны тѣ остатки на Бабылонскы тѣ древности, и въ самы тѣ съхранены въ Хиндистанъ народны имъ празици и обряды, какъ то сѫ гы описали учени тѣ пажищественици, виждаме едно удивицѣло единство, кату срѣштаме въ тѣхъ множество сѫшти имана и обряды цѣлы, творимы отъ тѣхъ нѣроды тамъ въ Хиндистанъ и до днѣсь какъ то и отъ наши тѣ Бѣлгари въ Бѣлгари! Што то никакво съмѣнѣніе не ни остава чи Бѣлгари тѣ сѫ гы прнесли въ приселение то си отъ Хиндистана въ Европѣ; зашто то *племена та вѣ приселеныя та си приносѣжъ и свое то си вѣройсповѣданіе*, какъ то и *свое то си земеописаніе*. Нѣ тута ся ражда другы вѣпросъ: какъ Бѣлгари тѣ да задържжатъ въ толковѣчно разстояние тѣхъ старовремены вѣрваниа тѣ, цѣло и въ удивицѣло единство и до днѣсь? Отговоръ на той-зи вѣпросъ за сега е: чи Бѣлгари тѣ нѣсѫ задържали само тыя работы, нѣ и множество